

Ersättaryttrande till kommunstyrelsen 25 augusti 2009

§ 114 Samråd kring förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram och miljökonsekvensbeskrivning för Norra Östersjöns vattendistrikt

Vattenmyndigheten för distrikt Norra Östersjön har skickat ut förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram, samt miljökonsekvensbeskrivning på remiss.

Att komma tillrätta med övergödning och förbättra Östersjöns vattenkvalitet, är en mycket angelägen fråga för Miljöpartiet de Gröna i Tyresö. Till skillnad mot förvaltningen och den borgerliga majoriteten i Tyresö, välkomnar vi Vattenmyndigheternas förslag om juridiskt bindande miljökvalitetsnormer. Vi anser att en lägre målsättning är uteslutet, i synnerhet med anledning av att vårt tillrinningsområde karakteriseras av oönskad ekologisk status. Högre prioritet och mer insatser är därmed nödvändiga.

Vi ser dock problem med att de flesta sjöar och vattendrag i vår kommun faller utanför tillämpningen av miljökvalitetsnormer, genom att de inte är tillräckligt stora. Vi menar att ytterligare analyser behövs. Detta för att eventuellt inkludera fler objekt inom ramen för tillämpandet av miljökvalitetsnormer. Vi ser annars risk för att åtgärder satsas på fel tillsynsobjekt, samt att verksamheter och bebyggelse planeras kring sjöar och vattendrag som inte uppnår kraven för miljökvalitetsnorm.

Ärendet har sin grund i EG:s Ramdirektiv för vatten – Vattendirektivet – som är en lagstiftning som behandlar unionens ytvatten (sjöar och vattendrag), grundvatten och kustvatten. Direktivet innebär bland annat att i princip alla vatten ska ha ”god vattenstatus” 2015 och att inga vatten får försämrats.

God vattenstatus utgörs av två mål – ”god ekologisk status” och ”god kemisk status”. *God ekologisk status* innebär att ytvattens växt- och djurliv, vattnets vägar och flöden, struktur på botten och stränder samt fysikaliska egenskaper endast får uppvisa små avvikelser från naturliga förhållanden. *God kemisk status* innebär att ytvatten inte får ha höga halter av vissa giftiga ämnen.

Sveriges riksdag har beslutat att vi ska lösa våra miljöproblem nu och inte överlämna dem till kommande generationer. Miljöpartiet delar denna uppfattning. Sveriges sexton nationella miljökvalitetsmål med tillhörande delmål utgör grunden för detta arbete. Fem av miljökvalitetsmålen rör vatten. Inget av dessa är, enligt Miljömålsrådets årliga uppföljning, möjliga att uppnå om inte ytterligare insatser sätts in. De svenska miljömålen har däremot inte samma tyngd som miljömålen i flera av våra grannländer.

Under senare år har allt fler marknadsbaserade lösningar förordats inom miljöpolitiken. Detta avspeglas i de olika miljömålsdokumenten som i första hand förordar frivilliga initiativ och en ökad användning av ekonomiska styrmedel. Samtidigt ser vi ett ökat ifrågasättande av dessa styrmedels effektivitet. Miljömålsrådets uppföljning visar också att styrmedlen inte är tillräckligt effektiva.

Miljöpartiets uppfattning är att:

- Samhällsnödvändiga avvägningar alltid måste utgå från de förutsättningar ekosystemen ger oss.
- Införandet av miljökvalitetsnormer är både rimligt och nödvändigt.
- Ytterligare analyser kring mindre vattendrag och sjöar som i inte faller inom ramen för tillämpning av miljökvalitetsnorm behövs.
- Statusklassning måste utgå från miljökvalitetsnormer grundande på vetenskapligt underlag och försiktighetsprincipen.
- Huruvida målet god ekologisk status är uppfyllt för olika vattendrag och sjöar i Sverige kan inte fastställas genom antaganden eller genom att hävda att kravnivån är för hög.
- Kunskapsmaterialet måste kompletteras där det är bristfälligt.
- Det krävs mer kunskap om de naturvetenskapliga kopplingarna mellan orsaker, vidtagna åtgärder och verkan. Här är statens ansvar tydligt.
- Staten måste ge kommuner och myndigheter redskap, styrinstrument och resurser för att klara det ansvar som åläggs dem.
- Miljökvalitetsnormernas rättverkan måste förtydligas och skärpas och en ny typ av åtgärdsprogram utvecklas (Åtgärdsprogram för miljökvalitetsnormer, SOU 2005:113).
- Problematiken med att tillsyn och fastställandet av förvaltningsplaner, miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram och miljökonsekvensanalys inte ägs av samma myndighet måste belysas.

För att uppnå enhetliga åtgärder och god vattenstatus inom alla vattendistrikt måste miljökvalitetsnormer finnas även om det i vissa fall kan ta lång tid att nå de normerade målen. Miljömål är ej tillräckligt.

Förutsättningarna för de politiska aktörerna med ansvaret för att målen nås måste förbättras vad det gäller möjligheten att vidta effektiva åtgärder, mätningmetoder, uppföljning samt resurstilldelning.

Miljöpartiet hade om vi haft rösträtt i kommunstyrelsen yrkat avslag på Tyresö kommuns yttrande i samrådet och bifall på att nytt yttrande till förmån för vårt eget.

Marie Åkesdotter
för Miljöpartiet de Gröna i Tyresö